RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 232.225 van 17 september 2015
in de zaak A. 209.886/VII-38.876.

In zake : de BVBA EURO 78
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Joris De Smet
kantoor houdend te 8790 Waregem
Westerlaan 37, bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de GEMEENTE MOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Karel Van Overstraeten
kantoor houdend te 2400 Mol
Jakob Smitslaan 52
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partij :
de BVBA POMPEI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Stijns
kantoor houdend te 3001 Heverlee (Leuven)
Philipssite 5
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 23 augustus 2013, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de gemeenteraad van de gemeente Mol van 24 juni 2013 houdende het sluiten van een convenant met de BVBA Pompeï voor de exploitatie van een kansspelinrichting klasse II, gelegen aan de Schansstraat 16 te Mol.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 25 september 2013. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Auditeur Sofie De Doncker heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De tussenkomende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 juni 2015.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Joris De Smet, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Tina Merckx, die loco advocaat Jan Stijns verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Auditeur Sofie De Doncker heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekende partij exploiteert een kansspelinrichting klasse II aan de Borgerhoutsendijk 165 te Mol.

3.2. Luidens artikel 4, § 1, van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers (hierna: kansspelwet) is het verboden om een kansspelinrichting te exploiteren zonder voorafgaande vergunning van de Kansspelcommissie die overeenkomstig deze wet is toegestaan en behoudens de uitzonderingen door de wet bepaald.

Overeenkomstig artikel 25, punt 2, van dezelfde wet is voor de exploitatie van een kansspelinrichting klasse II of speelautomatenhal, een vergunning klasse B vereist. Gelet op artikel 21, § 1, van de kansspelwet, spreekt de Kansspelcommissie zich, bij een met redenen omklede beslissing, uit over de aanvragen tot toekenning van een dergelijke vergunning. Luidens artikel 21, § 2, van dezelfde wet gaat die commissie bij haar uitspraak na of al de door deze wet bepaalde voorwaarden met betrekking tot de aanvrager en de beoogde vergunning zijn vervuld. Volgens artikel 34, derde lid, van dezelfde wet moet de uitbating van een kansspelinrichting klasse II geschieden krachtens een convenant dat voorafgaandelijk wordt gesloten tussen de gemeente van vestiging en de uitbater.

3.3. De tussenkomende partij verzoekt op 27 november 2012 aan de gemeente Mol om een convenant af te sluiten met betrekking tot de exploitatie van een kansspelinrichting gelegen aan de Schansstraat 16 te Mol.

3.4. Bij besluit van 24 juni 2013 van de gemeenteraad van Mol wordt tussen de tussenkomende partij en de gemeente een convenant afgesloten.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

4. Inzake haar belang bij het annulatieberoep stelt de verzoekende partij dat de komst van een concurrent van invloed zal zijn op het aantrekken van cliënteel en dat er potentieel een kans bestaat op een verlies aan cliënteel. Het cliënteel zal er immers de voorkeur aan geven om haar speelautomatenhal niet meer te bezoeken en dit ten voordele van de speelautomatenhal van de tussenkomende partij, die - nu zij een convenant tot uitbating van een speelautomatenhal van de gemeente heeft verkregen - door de Kansspelcommissie vergund zal kunnen worden, vermits het beschikken over een convenant één van de noodzakelijke voorwaarden is om de vergunning klasse B te verkrijgen.

5. De tussenkomende partij werpt op dat de verzoekende partij niet beschikt over het rechtens vereiste belang.

Zij betoogt dat het rechtstreeks karakter van het belang ontbreekt. Het beschikken over een convenant is - zoals de verzoekende partij zelf stelt en zoals blijkt uit artikel 36 van de kansspelwet - slechts één van de vele voorbereidende stappen om uiteindelijk van de Kansspelcommissie een vergunning te kunnen verkrijgen en is op zich onvoldoende om onmiddellijk over te gaan tot de exploitatie van een kansspelinrichting.

Voorts stelt ze dat de verzoekende partij actueel geen nadeel lijdt door de bestreden beslissing. Het louter beschikken over een convenant maakt het immers niet zeker dat de tussenkomende partij ook effectief kansspelen in haar inrichting te Mol zal kunnen en mogen organiseren. Het verlenen van de vergunning daartoe door de Kansspelcommissie hangt niet enkel af van het feit dat het vereiste convenant met het betrokken gemeentebestuur werd afgesloten.

6. In haar laatste memorie stelt de verzoekende partij dat het bestreden besluit geen louter voorbereidende handeling betreft die niet vatbaar zou zijn voor nietigverklaring. Hiertoe verwijst ze naar rechtspraak van de Raad van State inzake beslissingen tot weigering van het verlenen van een convenant. Zij meent dat er geen reden is om aan te nemen dat een gemeenteraadsbesluit tot het verlenen van een convenant op een andere wijze zou moeten worden gekwalificeerd als een weigeringsbesluit. Een beslissing tot toekenning van een convenant is niet zuiver voorbereidend en heeft wel degelijk onmiddellijk werkende gevolgen. Dergelijke beslissing determineert de beslissing van de Kansspelcommissie, want eenmaal de gemeenteraad zich heeft uitgesproken voor het toekennen van een convenant wordt ervan uitgegaan dat de voorgenomen exploitatie van de speelautomatenhal in kwestie zich niet in de nabijheid bevindt van één van de plaatsen als bedoeld in artikel 36, punt 4, van de kansspelwet.

Volgens de verzoekende partij bestaat er geen enkele objectieve reden om een onderscheid te maken tussen de kwalificatie van de beslissing over het al dan niet verkrijgen van een convenant vanuit het oogpunt van de aanvrager, dan wel van een derde. De beslissing om te dezen wel een convenant met de tussenkomende partij af te sluiten, maakt wel degelijk een administratieve rechtshandeling uit die in aanmerking komt voor vernietiging op verzoek van een derde die benadeeld is of dreigt te worden.

7. In haar laatste memorie stelt de tussenkomende partij nog dat een beslissing omtrent het sluiten van een convenant wel onmiddellijk werkende gevolgen heeft bij de weigering ervan. In die omstandigheid kan de Kansspelcommissie immers geen vergunning verlenen. Zulks is te dezen echter niet het geval.

Beoordeling

8. Een beroep tot nietigverklaring moet krachtens artikel 14, § 1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973 een

administratieve rechtshandeling tot voorwerp hebben. Onder een rechtshandeling in de zin van de voormelde bepaling moet een handeling worden verstaan waarbij wordt beoogd rechtsgevolgen te doen ontstaan of te beletten dat zij tot stand komen, met andere woorden waarbij wordt beoogd wijzigingen aan te brengen in een bestaande rechtsregel of rechtstoestand, dan wel een zodanige wijziging te beletten. Om ontvankelijk te zijn moet het beroep een handeling tot voorwerp hebben die zelf rechtsgevolgen sorteert en die onmiddellijk en rechtstreeks nadeel berokkent aan de verzoekende partij.

9. Te dezen wil de verzoekende partij het convenant gesloten tussen de verwerende partij en de tussenkomende partij vernietigd zien. Met een vernietiging van dat convenant streeft zij na dat haar kansspelinrichting wordt gevrijwaard tegen concurrentie.

Samen met de tussenkomende partij wordt vastgesteld dat het beschikken over een convenant niet impliceert dat onmiddellijk kansspelen mogen worden georganiseerd. Hiertoe is immers nog een vergunning van de Kansspelcommissie vereist. Gelet op artikel 21 van de kansspelwet, kan de Kansspelcommissie deze vergunning enkel verlenen als “al” de door deze wet bepaalde voorwaarden met betrekking tot de aanvrager en de beoogde vergunning zijn vervuld. Artikel 36 van de kansspelwet stelt de voorwaarden vast om een vergunning klasse B te kunnen verkrijgen. Het kunnen voorleggen van het convenant dat werd gesloten tussen de kansspelinrichting klasse II en de gemeente waar die inrichting is gevestigd, is slechts één van de in de wet vastgestelde voorwaarden.

Daar waar het weigeren van een convenant een bestuurshandeling is die voor de Raad van State kan worden aangevochten - dergelijke weigering impliceert immers dat de aanvrager niet aan alle voorwaarden van artikel 36 van de kansspelwet kan voldoen en de beoogde vergunning door de Kansspelcommissie hoe dan ook niet verleend kan worden - heeft het afsluiten van een convenant met een potentiële concurrent geen

onmiddellijk nadelig rechtsgevolg voor de exploitant van een bestaande kansspelinrichting.

Voorts gaat de verzoekende partij er ten onrechte van uit dat, eenmaal de gemeenteraad zich heeft uitgesproken voor het afsluiten van een convenant, definitief moet worden aangenomen dat de voorgenomen exploitatie zich niet in de nabijheid bevindt van een van de plaatsen als bedoeld in artikel 36, punt 4, van de kansspelwet. De omstandigheid dat in het convenant - overeenkomstig artikel 34, derde lid, van de kansspelwet - onder meer moet worden bepaald waar de kansspelinrichting wordt gevestigd, doet geen afbreuk aan het feit dat de beoordeling van het al dan niet voldaan zijn aan alle door artikel 36 van de kansspelwet gestelde voorwaarden, finaal enkel toekomt aan de Kansspelcommissie, met inbegrip van de in artikel 36, punt 4, van de kansspelwet gestelde voorwaarde die voorschrijft dat de aanvrager “ervoor [moet] zorgen dat de kansspelinrichting klasse II niet gevestigd wordt in de nabijheid van onderwijsinstellingen, ziekenhuizen, plaatsen die vooral door jongeren worden bezocht, plaatsen waar erediensten worden gehouden en gevangenissen”.

De exceptie is gegrond.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zeventien september tweeduizend vijftien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Peter Sourbron,	staatsraad,
Patricia De Somere,	staatsraad,

bijgestaan door

Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Elisabeth Impens	**Eric Brewaeys**